

*Библиотека
за етене*

ВЕЛИКИ РУСКИ ДРАМАТУРЗИ

НИКОЛАЙ В. ГОГОЛ

РЕВИЗОР

АЛЕКСАНДЪР Н. ОСТРОВСКИ

ПРАВДАТА Е ДОБРО,
НО ЩАСТИЕТО Е
ПО-ДОБРО

Издателство

 ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ВЕЛИКИ РУСКИ ДРАМАТУРЗИ

Николай Гогол. **РЕВИЗОР**; А. Н. Островски. **ПРАВДАТА Е ДОБРО, НО ЩАСТИЕТО Е ПО-ДОБРО**; 256 стр.

Поредица БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ

Превод: Т. Ненова; Димитър Подвързачов

„Ревизор“ е една от най-добрите руски комедии. С неподражаемо майсторство Гогол описва окръжния град, в който се развива действието, като го превръща в обобщен образ на цяла Русия. Части от комедията се превръщат в незабравими крилати фрази, а имената на героите в нарицателни за руската литература и бит. Гогол осмива всичко онова, с което обичайно сме свикнали и онова, което често не забелязваме.

В пиесата на Островски няма и най-малка надежда за постигане на щастието от двама влюбени – внучката на властната Мавра Тарасовна и честния, но беден чиновник Платон Зибкин. Но два, на пръв поглед, „безполезни“ персонажа – старата бавачка и пенсионирания подофицер Сила Грознов, провалят плановете на маститите търговци. Финалът е невероятен, почни приказен!

Потопете се в епохата на комерсиална Москва, насладете се на стила на руския дух и преживейте радостта от благополучния финал на тези две истории.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com – 20% отстъпка**

© Предпечатна подготовка Паритет ООД

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-407-4

Съдържание

НИКОЛАЙ В. ГОГОЛ

РЕВИЗОР

Комедия в пет действия

Превод: Т. Ненова 5

АЛЕКСАНДЪР Н. ОСТРОВСКИ

ПРАВДАТА Е ДОБРО, НО ЩАСТИЕТО

Е ПО-ДОБРО

Комедия в четири действия

Превод: Димитър Подвързачов 143

ИЗДАДЕНИ В „БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ“

1. **Александър Куприн** – ДУЕЛ
2. **Рафаело Джованьоли** – СПАРТАК
3. **Александър Дюма** – КАВАЛЕРЪТ Д'АРМАНТАЛ
4. **Приказки от цял свят** – ЧУДНА ОГЪРЛИЦА
5. **Ърнест Томпсън-Ситън**, МАЛКИТЕ ДИВАЦИ;
Николай Гарин, ДЕТСТВОТО НА ТЪОМА, повести
за деца
6. **Александър Куприн** – БЯЛАТА АКАЦИЯ, разкази
7. **Майн Рид** – КВАРТЕРОНКАТА
8. **Януш Корчак** – КРАЛ МАТИУШ ПЪРВИ
9. **Лев Толстой** – СЕВАСТОПОЛСКИ РАЗКАЗИ.
ХАДЖИ МУРАТ, повести
10. **Иван Тургенев** – ПРОЛЕТНИ ВОДИ. АСЯ, повести
11. **Йенс Петер Якобсен** – НИЛС ЛЮНЕ
12. **Оноре дьо Балзак** – ЕДНА ТЪМНА АФЕРА
13. **Сигрид Унсет** – СЪРЦЕТО НА ЙЕНИ
14. **Джек Лондон** – ЗВЕЗДЕН СКИТНИК ИЛИ
УСМИРИТЕЛНА РИЗА
15. **Антон Чехов** – ЖИВОТЪТ Е ПРЕКРАСЕН!, разкази
16. **Фьодор М. Достоевски** – ИГРАЧЪТ НА РУЛЕТКА
17. **Алексей Толстой** – УСОЙНИЦА; МИШУКА
НАЛИМОВ; ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА РАЗТЪОГИН;
АРХИП, повести и разкази
18. **Александър Пушкин** – КАПИТАНСКАТА
ДЪЩЕРЯ; ДУБРОВСКИ, повести
19. **Артър Конан Дойл** – НЕ САМО ШЕРЛОК ХОЛМС,
разкази
20. **Майн Рид** – ЛОВЦИ НА РАСТЕНИЯ
21. **Дж. Бърнард Шоу** – КАНДИДА; ПИГМАЛИОН,
пиеси
22. **Лев Толстой** – КРОЙЦЕРОВА СОНАТА; ДЯВОЛ,
повести
23. **Ал. Куприн**, ЯМА; **Л. Толстой**, ОТЕЦ СЕРГИЙ –
БЪДИ МОЯ! ПОРОЧНИ СТРАСТИ, повести
24. **Иван Тургенев; Фьодор Достоевски; Антон Чехов;**
Иван Бунин; Александър Грин; Михаил Булгаков;
Андрей Платонов – ЗА ЛЮБОВТА, разкази
25. **Ги дьо Мопасан** – ПО ВОДАТА, сборник

НИКОЛАЙ В. ГОГОЛ

РЕВИЗОР

Комедия в пет действия

Превод: Т. Ненова

H. Forster

1809—1852

* * *

„Ревизор“ на Н. Гогол е една от най-добрите руски комедии. С неподражаемо майсторство Гогол описва окръжния град, в който се развива действието, като го превръща в обобщен образ на цяла Русия. Части от комедията се превръщат в незабравими крилати фрази, а имената на героите в нарицателни за руската литература и бит. Гогол осмива всичко онова, с което обичайно сме свикнали и онова, което често не забелязваме.

ЛИЦА:

Антон Антонович Сквозник-Дмухановски,
градоначалник

Ана Андреевна, *негова жена*

Маря Антоновна, *негова дъщеря*

Лука Лукич Хлопов, *училищен настоятел*

Неговата жена

Амос Фьодорович Ляпкин-Тяпкин, *съдия*

Артемий Филипович Земляника, *настоятел на благотворителните учреждения*

Иван Кузмич Шпекин, *пощенски началник*

Пьотър Иванович Добчински, *градски помешчик¹*

Пьотър Иванович Бобчински, *градски помешчик*

Иван Александрович Хлестаков, *чиновник от Петербург*

Осип, *негов слуга*

Христиан Иванович Гибнер, *околийски лекар*

Фьодор Андреевич Люлюков, *пенсиониран чиновник, почетен гражданин*

Иван Лазаревич Растаковски, *пенсиониран чиновник, почетен гражданин*

¹ Помешчик – дворянин земевладелец в Русия през периода от края на XV до началото на XX в. – Бел. ред.

Степан Иванович Коробкин, *пенсиониран
чиновник, почетен гражданин*

Степан Илич Уховертов, *частен пристав*

Свистунов, *стражар*

Пуговицин, *стражар*

Держиморда, *стражар*

Абдулин, *търговец*

Февроня Петровна Пошлепкина, *жена на
железар*

Жена на подофицер

Мишка, *слуга на градоначалника*

Гостилничарски слуги

**Гости и гостенки, търговци, занаятчии,
просители**

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

Стая в дома на градоначалника. Градоначалникът, настоятелят на благотворителните учреждения, училищният настоятел, съдията, приставът, лекарят, двама стражари.

Градоначалникът. Поканих ви, господа, за да ви съобщя твърде неприятна новина: пристига ревизор.

Амос Фьодорович. Как така ревизор?

Артемий Филипович. Какъв ревизор?

Градоначалникът. Ревизор от Петербург, инкогнито. И то с тайно предписание.

Амос Фьодорович. Стана тя!

Артемий Филипович. Нямахме си грижи, ето ви сега!

Лука Лукич. Боже Господи! И то с тайно предписание!

Градоначалникът. Аз като че ли предчувствах: цяла нощ съм сънувал някакви два необикновени плъха. Право да си кажа, никога не съм виждал такива – черни, много големи! Дойдоха, помирисаха – и си отидоха. Ето, ще ви прочета писмото, което получих от Андрей Иванович Чмихов, когото вие, Артемий Филипович, познавате. Слушайте какво пише: „Любезни приятелю, куме и благодетелю (*Мърмори полугласно, като четете бързо с поглед.*)... и да ти съобщя“. А, ето: „Бързам, между другото, да ти съобщя, че е пристигнал чиновник с предписание да огледа цялата губерния и особено нашата околия. (*Многозначително вдига пръст нагоре.*) Научих това от най-сигурни хора, макар че той пътува като частно лице. Понеже знам, че ти, като всеки човек, имаш грехове, защото си умен човек и не обичаш да изпускаш това, което само влиза в ръцете ти...“ (*Спира.*) Е, тук сме си наши... „то съветвам те да вземеш мерки, защото той може да дойде всеки час, ако вече не е дошъл и не живее някъде инкогнито... Вчера аз...“. Тук започват семейни работи: „сестра ми, Ана Кириловна, дойде у нас с мъжа си; Иван Кирилович е много напълял и все свири на цигулка“ – и така нататък, и така нататък. Та ето какъв случай!

Амос Фьодорович. Да, случаят е такъв... Необикновен, просто необикновен. Не е току-така тази работа.

Лука Лукич. Но защо, Антон Антонович, за какво е това? Защо пристига ревизор?

Градоначалникът. Защо! Види се, така ни е било писано! *(С въздишка.)* Досега, благодарение на Бога, издебваха други градове, сега е дошъл ред на нашия.

Амос Фьодорович. Аз мисля, Антон Антонович, че тук има тънка и повече политическа причина. Това значи ето какво: Русия... да... иска да води война и началството, знаете, изпраща чиновник, за да разбере дали няма някъде измяна.

Градоначалникът. Ех, ама го казахте! Уж сте умен човек! В околийски град – измяна! Да не е пограничен или какво? Та отгук и три години да препуска човек до никоя държава няма да стигне.

Амос Фьодорович. Не, ще ви кажа, вие не това... вие не... Началството си има тънки съображения, макар да е далече, но ти си прави сметка.

Градоначалникът. Прави или не прави, но аз ви предупредих, господа. Отваряйте си очите, по своята част аз направих някои разпореждания, съветвам и вас същото. Особено вас, Артемий Филипович! Няма съмнение, че пътуващият чиновник ще поиска преди всичко да разгледа вашите подведомствени благотворителни учреждения, затова погрижете се всичко да бъде прилично:

нощните шапки да бъдат чисти и болните да не приличат на ковачи, както си ходят обикновено, подомашному.

Артемий Филипович. Е, това още не е голяма работа. Наистина чисти шапки могат да се сложат.

Градоначалникът. Да. А също над всеки креват да се напише на латински или на някакъв друг език... това вече е по вашата специалност, Христиан Иванович – всяка болест: кой кога се е разболял, кой ден и на коя дата... Не е хубаво това, че болните ви пушат такъв лют тютюн, че като влезе човек и започва да киха. Пък и по-добре би било да са по-малко – веднага ще се обясни с лошо гледане или неспособност на лекаря.

Артемий Филипович. О, колкото за лекуването, ние с Христиан Иванович сме взели мерки – колкото сме по-близо до природата, толкова по-добре – скъпи лекарства не употребяваме. Човекът е просто нещо, ако умре, и така ще си умре, ако оздравее, и така ще си оздравее. Пък и Христиан Иванович не би могъл да се разбира с тях, той не знае нито дума на руски.

Христиан Иванович (*Издава звук отчасти подобен на „и“ и малко на „е“.*)

Градоначалникът. Вас също бих посъветвал, Амос Фьодорович, да обърнете внимание на вашето учреждение. В чакалнята на съда, където обикновено идват просителите, пазачите ви са развъдили патки с малки патенца, които посто-

янно се навират в краката на хората. То, разбира се, за всекиго е похвално да се занимава с домашно стопанство и защо пък пазачът да не се занимава? Само че, знаете, на такова място не е прилично... Аз и по-рано исках да ви направя забележка за това, но някак си все забравях.

Амос Фьодорович. А аз още днес ще заповядам да ги приберат в кухнята. Ако обичате, заповядайте на обяд.

Градоначалникът. Освен това, не е хубаво, че у вас в заседателната зала се сушат всякакви боклуци, а над самия шкаф с книгата виси лоджийски камшик. Знам, вие обичате лова, но за всеки случай е по-добре да го приберете за малко, а после, когато си отиде ревизорът, пак можете да го закачите. Също, вашият заседател... той наистина си разбира от работата, но от него се носи такава миризма, като че току-що е излязъл от спиртоварна – и това не е хубаво. Аз отдавна се канех да ви кажа за това, но не помня с какво се залисах. Против това има средство, ако наистина, както казва той, тази миризма му е природна, можете да го посъветвате да яде лук, чесън или нещо друго. В този случай може да помогне с разни медикаменти Христиан Иванович.

Христиан Иванович (*Издава същия звук.*)

Амос Фьодорович. Не, това не може да се поправи. Той казва, че когато бил малък, бавачката го изпуснала и оттогава започнал да понамирава на ракия.